

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B-10-0-THG-0-07-00-02/ 46711
Konu : Fizik Tedavi İşlemleri

29 Kasım 2010

05/05/2009 tarihli ve 2729 sayılı Makam Onayı ile yürürlüğe giren Girişimsel İşlemler Yönergesi'nde 05/11/2010 tarihli ve 44099 sayılı Makam Onayı ile 01/12/2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere bazı değişiklikler yapılmıştır.

05/11/2010 tarihli Yönergede "701.580-701.730 arasındaki işlemler bir taneden fazla faturalanamaz (aksi belirtilmedikçe bu değerlendirmeler yalnızca Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon uzman hekimi tarafından uygulandığında faturalandırılabilir)" hükmü yer almaktadır. Bu hüküm "701.580-701.730 arasındaki işlemlerden hasta başına günde yalnızca tek bir adet değerlendirme işleminin fatura edilebileceğini ifade etmektedir

Söz konusu Değerlendirme ve puanlamalara ilişkin açıklama bölümlerinde ise 701.580-701.730 arasındaki işlemlerin hangi branş hekimleri için puanlandırılabilceği hususu ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

Girişimsel İşlemler Listesinde yer alan 701.580 ile 701.730 arasındaki işlemler "520.030" kodlu "normal poliklinik muayene" işleminden farklı girişimsel işlemler olup, adı geçen değerlendirme yöntemlerinin her biri Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Nöroloji, Beyin Cerrahi, Ortopedi ve Travmatoloji, Spor Hekimliği ve Romatoloji alanlarında kullanılan ulusal ve uluslararası standart ölçüm ve değerlendirme testleridir. Bu testlerden bazıları özel ekipmanlarla yapılan uygulamalardır. Bu nedenle rutin muayeneye dahil olmayıp, değerlendirilmesi ayrı süre gerektiren uygulamalardır ve rutin muayene kapsamı dışındadır. Adı geçen değerlendirme işlemleri için ulusal ve uluslararası kabul gören form, skala ve test gibi yöntemler kullanılmakta olup, 701.580-701.730 arasındaki İşlemlere Yönelik bu Değerlendirme Ölçekleri ekte yer almaktadır.

701.580 ile 701.730 arasındaki işlemlerin puanlandırabilmesi için, ilgili uzman hekim tarafından ekte yer alan ve her bir işlem için öngörülen form, skala ve test gibi değerlendirme ölçekleri kullanılarak hastaya uygulanması ve yapılan işlem ve sonucunun kayıt altına alınması gerekmektedir. Kayıt altına alınan işlem ve sonuçları gereği halinde inceleme heyetine sunulabilmelidir.

İnceleme heyetleri, tabilerce gerçekleştirilen değerlendirme işlemlerini nicelik ve nitelik, tıbbi gereklilik, tıp etiğine uygunluk ve Girişimsel İşlemler Listesi ilkeleri doğrultusunda inceleme, denetleme ve bu konularda karar verme yetkisine sahiptir. İnceleme heyetlerinin kararları bağlayıcı olup, puanlamalara ilişkin nihai kararın yapılan işlemin süresi, sayısı ve yapıldığına dair kayıtlar da dikkate alınarak inceleme heyeti tarafından verilmesi ve yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem tesis edilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Dr. Hasan GÜLER
Bakan a.
Genel Müdür Yardımcısı

Ek: 4 sayfa (Fizik Tedavi Ve Rehabilitasyon İşlemlerine Yönelik Değerlendirme Ölçekleri)

DAĞITIM:
81 İl Valiliği

FİZİK TEDAVİ VE REHABİLİTASYON İŞLEMLERİNE YÖNELİK DEĞERLENDİRME ÖLÇEKLERİ

701.580 ADELE TESTİ

Ekstremitte ve gövde kaslarının ilgili hareket planlarında Oxford skalasına göre kuvveti değerlendirilerek 5 üzerinden kayıt altına alınması gerekmektedir.(Örneğin Omuz eklemi için yapılıyorsa; Ekstensiyon, fleksiyon, abduksiyon, adduksiyon ve rotasyonlar ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir.)

0	Hiç hareket yok	
1	Palpe edilebilen kontraksiyon var, ancak görülebilir kontraksiyon yok	
2	Yerçekimi elimine edildiğinde hareketi başlatır	
2+	Yerçekimi elimine edildiğinde hareketi tamamlar	
3	Yerçekimine karşı hareketi tamamlar	
4	Dirence karşı hareketi tamamlar	
5	Normal	

701.590 AMPUTE DEĞERLENDİRMESİ

Trinity Amputation and Prosthesis Experience Scales (TAPES),
Prosthetic Upper Extremity Functional Index (PUFI),
The Sickness Impact Profile (SIP-68),
Groningen Activity Restriction Scale (GARS),
Medicare Guidelines for functional Classification of Patients with prosthesis

ve bunlar gibi değerlendirme ölçeklerinden birinin seçilerek hastaya uygulanması gerekmektedir.

701.600 BİLGİSAYARLI İZOKİNETİK DEĞERLENDİRME

Bilgisayarlı İzokinetik Sistemlere (Biodex, Cybex vb.) sahip ünitelerin bulunduğu hastanelerde uygulanması halinde raporlanarak puanlandırılması gerekmektedir.

701.610 DENGE- KOORDİNASYON TESTLERİ

Tek Bacak Üzerinde Durma Testi (Single Leg Stance Test, SLST),
Kalk ve Yürü Testi (Timed up and Go Test),
Berg Balance Testi,
Falls Efficacy Scale,
Uzanma testi (functional reach test),
Dört Kare Adım Testi (Four Square Step Test),
5 Defa Oturup Kalkma Testi (Five Times Sit to Stand Test)

ve bunlar gibi değerlendirme ölçeklerinden birinin seçilerek hastaya uygulanması gerekmektedir.

701.620 DUYU-ALGI-MOTOR DEĞERLENDİRME

ASIA Bozukluk Skalası,
Kurtzke Expanded Disability Status Scale,
Fugl Meyer testi,
Rivermead Mobilite İndeksi,
Mini Mental Test,
Yıldız Testi

ve bunlar gibi tek veya çok boyutlu değerlendirme ölçeklerinden birinin seçilerek hastaya uygulanması gerekmektedir.

701.630 EKLEM HAREKET AÇIKLIĞI ÖLÇÜMÜ

İlgili hareket planlarında nötral sıfır yöntemi ile gonyometrik ölçümün yapılması ve kayıt altına alınması gerekmektedir. (Örneğin Omuz eklemi için yapılıyorsa; Ekstensiyon, fleksiyon, abduksiyon, adduksiyon ve rotasyonların ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir.)

(0-180 sistemi)

EHA tam			
Hareket arkı başında kısıtlı		Ağrılı	
Hareket arkı ortasında kısıtlı		Ağrılı	
Hareket arkı sonunda kısıtlı		Ağrılı	

701.640 EL BECERİLERİ TESTİ

Purdue Pegboard Testi,
O'Connor Parmak Beceri testi,
Nine Hole Peg Test,
Frenchay Arm (FAT) testi,
Moberg Toplama Testi,
Bimanuel Fine Motor Test,
Dellon Modifiye Toplama Testi

ve bunlar gibi değerlendirme ölçeklerinden birinin seçilerek hastaya uygulanması gerekmektedir.

701.650 ELEKTRODİAGNOSTİK TESTLER

Alçak frekanslı akımlarla reobaz ve kronaksi ölçümünün yapılması ve kayıt altına alınması gerekmektedir.

701.660 GÜNLÜK YAŞAM AKTİVİTELERİ TESTİ

Barthel Testi,
Fonksiyonel Bağımsızlık Ölçümü (FIM),
Sağlık Değerlendirme Anketi (HAQ),
Bath Fonksiyonel İndeksi (BASFI),
Katz indeksi

ve bunlar gibi tek veya çok boyutlu değerlendirme ölçeklerinden birinin seçilerek hastaya uygulanması gerekmektedir.

701.670 KAS GÜCÜNÜN DİNAMOMETRE İLE ÖLÇÜMÜ (TEK EKSTREMİTE)

Kaba ve ince kavrama gücünün Jamar ve Collin gibi dinamometre ve pinçmetre ile ölçülerek kg cinsinden kayıt altına alınması gerekmektedir.

701.680 MESLEKİ DEĞERLENDİRME

Craig Handicap and Reporting Technique (CHART),
Functional Capacity Evaluation (FCE),
QUICK-DASH (Disease Arm-Shoulder-Hand),
Occupational Personality Questionnaire (OPQ),
Assessment of Pain and Occupational Performance (POP)

ve bunlar gibi tek veya çok boyutlu değerlendirme ölçeklerinden birinin seçilerek hastaya uygulanması gerekmektedir.

701.690 NÖROFİZYOLOJİK DEĞERLENDİRME

Bobath, Brunstrum evreleme cetveli,
Chedoke Mc Master Stroke Assessment Scale,
Rood,
Kabat,
Vojta

ve bunlar gibi değerlendirme ölçeklerinden birinin seçilerek hastaya uygulanması gerekmektedir.

701.700 POSTÜR ANALİZİ

İlgili gövde bölümlerinin anteroposterior ve lateral değerlendirilerek aşağıdaki şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Baş

Baş orta hatta normal	
Baş önde	
Baş arkada	
Baş sağa eğik	
Baş sola eğik	

Göğüs

Normal	
Huni	
Fıçı	
Güvercin	
Harrison oluğu	

Omuz

Normal	
Sağ- yüksek	
Sol – yüksek	
Sağ – düşük	
Sol – düşük	

Skapula

Normal	
Abdukte	
Kanat skapula	

Omurga

Normal	
Torakal kifozda artma	
Flatback	
Lomber lordozda düzleşme	
Hiperlordoz	
Skolyoz	

Bacaklar

Normal	
Genu varum	
Genu valgum	
Genu rekurvatum	
Tibial torsiyon	

Ayaklar

Normal		Pes planovalgus	
Morton ayak		Metatars çökük	
Halluks valgus		Pes ekinovarus	
Çekiç parmak		Pençe parmak	

Bacak uzunlukları

Eşit	
Farklı (cm)	

701.710 SKOLYOZ DEĞERLENDİRMESİ

Skolyoz değerlendirmesinde, Postür analizi değerlendirmesinde esas alınan ve yukarıda açıklanan tablo kullanılır. Bunun dışında radyolojik ölçümlerin de yapılarak kayıt altına alınması gerekmektedir.

701.720 YÜRÜME ANALİZİ

Fonksiyel ambulasyon sınıflaması (FAC),
Rivermead görsel yürüme değerlendirmesi,
Barthel İndeksi,
FIM,
PULSES profili,
Gross Motor Function Classification System(GMFCS)

ve bunlar gibi tek veya çok boyutlu ölçeklerden birinin seçilerek hastaya uygulanması gerekmektedir.

701.730 YÜRÜME ANALİZİ (BİLGİSAYAR SİSTEMLİ KİNETİK – KİNEMATİK ANALİZ)

Bilgisayarlı yürüme analizi sistemine (Vicon v.b.) sahip ünitelerin bulunduğu hastanelerde uygulanması halinde raporlanarak puanlandırılması gerekmektedir.